
Účast na mezinárodních studiích je přínosná, chybí však národní data o výkonech žáků

Mezinárodní studie i navzdory tomu, že nejsou dostatečně v souladu se vzdělávacími cíli v České republice, poskytují jedinečné informace o vzdělávání žáků v této zemi. Účast na mezinárodních šetřeních zajišťuje možnost porovnávat výkonnost vzdělávacího systému s referenčními úrovněmi a zároveň umožňuje monitorovat vývoj v čase – například prostřednictvím informací o trendech, které poskytuje PISA od roku 2000. Národní systém monitorování školního vzdělávání je však značně oslaben v důsledku absence národních dat o výsledcích žáků. To znamená, že nejsou k dispozici žádné informace o výstupech vzdělávání, které by bylo možné porovnávat v rámci škol, krajů a z časového hlediska.

Informace na úrovni systému nejsou plně využívány

Tým hodnotitelů dospěl k názoru, že nejsou plně využívána systémová data pro účely analýz, jejichž výstupy by bylo možné využít při tvorbě vzdělávací politiky. Podle všeho chybí komplexní statistická analýza výsledků žáků, například posouzení faktorů, které ovlivňují prospěch žáků, či studie o tom, jaký dopad má na výsledky žáka jeho socioekonomické zázemí. Jen omezeným způsobem se využívají systémová data při řízení škol, chybí ucelený informační systém, který by mohly využívat resortní organizace, a jen omezeně dochází k systematickému sdílení dat mezi školami.

Doporučení pro tvorbu politiky

Lepší formulace cílů vzdělávání

Má-li být hodnocení efektivní ve smyslu zlepšování kvality v rámci celého vzdělávacího systému, je nezbytné, aby všichni aktéři ve školství měli jasnou představu o tom, jaké jsou národní cíle vzdělávání. To vyžaduje vymezení cílů v souladu s širšími společenskými a hospodářskými záměry, včetně prosazování rovnosti a vynikajících výsledků a formulace celkového účelu vzdělávání občanů. V tomto ohledu by mohly být cíle vzdělávacího systému v České republice konkrétnější. Dlouhodobý záměr by mohl například obsahovat cíle v podobě zkvalitnění výstupů vzdělávání, přičemž by se zohledňovala úroveň výsledků i spravedlnost systému. Kromě toho je třeba mít k dispozici jasnější orientační body z hlediska očekávaných úrovní výkonů žáků. Je důležité, aby kurikulum bylo i nadále otevřené a dávalo tak prostor učitelům pro vlastní odborný úsudek. Na druhé straně jsou zde rezervy, pokud jde o větší konkretizaci cílů učení. Národní cíle v podobě kompetencí, které vymezují rámcové vzdělávací programy, lze dále specifikovat a rozšířit o jasné informace o tom, co se od žáka v průběhu jeho učení očekává, a o kritéria hodnocení v jednotlivých předmětech. Toto rozšíření by mohlo mít podobu národních standardů, ve kterých by bylo stanoveno, co je dostačující, dobrá a vynikající práce v různých předmětových oblastech v jednotlivých fázích vzdělávání.

Vytvoření uceleného rámce pro hodnocení

Potenciálu hodnocení nelze plně využít, dokud nebude existovat plně integrovaný rámec hodnocení, který bude vnímán jako logicky provázaný celek. Důležitým počátečním krokem je vypracování strategického plánu nebo rámcového dokumentu, který bude obsahovat koncepci uceleného systému hodnocení a formulovat, jakým způsobem budou jeho jednotlivé složky vzájemně propojeny. Do přípravy tohoto plánu